

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

8 Cur aliquando Diuini & Sortilegi verum proferant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Nescia mens hominum fieri, fortisq; futura.

Nec nostrum est scire tempora & momenta, quae Deus posuit in sua potestate, Alluum, 1. Solus Deus occultorum cognitor & iudex, ca. erubescant, 32. dist. Qua ratione candentis ferri, & aquae feruentis probatio, & purgatio vulgaris, damnata est inter Christianos, in cap. consultius, 2. q. 5. quia nec tentandus Deus est, in ca. fina. de purg. vulg. ca. 12. Et ex tuarum, de purg. catho. Committunt & crimen laeae diuinæ maiestatis, qui hanc praedicendi aliunde quæ per causas a Deo dispositas, sua voluntate usurpant auctoritatem. Dicite enim, quæ ventura nobis sunt, inquit Esaias, c. 41. Et sciemus, quia diu estis. ¶ Sed & illud grauius & damniabilis est, quod plerumque diuini isti commercio & opera demonum vtuntur, cultumque ideo eis exhibent: & damnabilis per se superstitio, in impiam transit idololatriam, dum is fit potius creatura, quam creatori, dumque Dei munus demoni tribuitur, cap. contra idolorum, 26. q. 3. ca. sed & illud, 26. q. 2. ¶ Impositurae deinceps, quibus mendacia sua isti diuini fucant & instruunt, & veritatis nervos elidunt, vt suæ scientiæ & diuinitatis, quam volunt videri sibi inesse, opinionem teneantur, improbandas merito eorum artes & eorum auctores satis superque admonent: vt vere dixerit nuncius apud Euripidem, in Helena act. 2. ver. 356.

Εἰσι τὸ ἀναξ ἀλλὰ πὶ τὰ μυστήρια ἐκείνου οὐ φαίη ἐστὶν, ἄλλ' αὐτῶν ἀρχαί, &c. id est, Fient ista, o rex: Ceterum nunc plane intelligo Quam vana vates quamq; pleni mendacii. Et ratam de Iphigenia, dem acti 4. vers. 157.

Ἦς ἰούλις ἔς ἀνδρῶν ἐς ἀλγὸν ἐμὰ δὴν ἀλλὰ δὲ φωνῶν λέγει, τυχὸν ὄντων ἡμῶν διωχέμενος, id est, Quid est vates? qui pauca quidem vera, Multa autem falsa dicit: sin minus arte aliqua elabatur.

Dum enim demonis auxilio innituntur, fieri non potest vt mendaces non sint: quia is est pater mendacii, D. Ioan. Euang. c. 8. f. Et 1. Epist. 2. c. Est & spiritus mendax, qui istos diuinos oblidet, 3. Reg. 22. ¶ Quo fit, vt illorum responsa, & quæ dicta sunt oracula, cum fraude & dolo ambigua fuerint in quamuis affirmationis & negationis partem inclinantia. Vt & Oenomaus apud Græcos, tam philosophia, quam eloquentia nobilis, delusus oraculo Apollinis Delphici, fallacia oracula curiose collegit & refutauit: quorum quædam refert ex eodē Eusebius, Euseb. li. 5. de preparatio. Euang. c. 10. Improbauit & has diuinandi supersticiosas obseruationes Cicero, 1. de diuina. Hac habui, inquit, quæ de diuinatione dicerem: nunc illa re labor non me sortilegos, nec eos qui questus causa arulantur, ne ipsi hominiam quidem, quibus Apicius amicus tuus vni solebat, agnosceret.

Cur aliquando Diuini & Sortilegi verum proferant. Cap. 8.

- 1 Sortilegarum seu diuinantium technæ & fraudes. Et quare illis non credendum, nisi verum dicant, 2. Et sequen.
- 2 Oracula dubia & cerea.
- 3 Idola lignea quare locuta.
- 4 Diuinationes interdum permittit Deus veras, vt tentes suos.
- 5 Veritas non est petenda a diuinis vel demonibus quare.
- 6 Demones quare plurima norunt.
- 7 Demones seruantur quæ Deus reuelat prophetis, & sibi usurpant.
- 8 Demones dicta & facta, & bona & mala suspecta nobis esse debent.
- 9 Fascinatio demonum perstringit aciem oculorum.

Neque t quod aliquando diuini vera proferant oracula, scientia ideo illorum probanda venit. Siquidem multæ sunt artes inescandi homines, quæ oculis latent, & detectæ prorsus vel pœna dignæ sunt, vel admirationem admittunt.

¶ Idcirco deregam præcipuas sortilegorum fraudes & insigniores, quarum prior in oraculis idolorum frequens fuit, vt ambigua responderent, cerea, & in varia flexibilia: altera, quod coniecturas rerum, personarum, & factorum curiose obseruarent, & rumores per delatores, vt olim Cæsares, vndeunque colligerent. Ex quibus sacerdotes & sacrificuli idolorum astute effata componebant: vt abierit in prouerbiū μέγιστος τις ἀεὶς ἐστὶν οὐρανὸς καλός, bonus vates qui bene coniectat: vt scribit Grego. Magnus, inuent. 2. in Iulianum. & Nicephor. Calisti. li. 10. c. 37.

¶ Adiciebant fraudibus, subtili ingenio etiam specie diuinitatis, dum lignea, fictilia, vel metallica idola proloqui fingebant:

quæ tamen per abditos meatus & cuniculos secreta adhibent, illis que vocem dabant. Sicut detectum est, cum dirutum fuit Serapidis Alexandriae templum, in quo reperta sunt simulacra omnia siue lignea, siue ærea caua, ita elaborata vt caua pars & terga templorum parietibus adaptarentur, oculis quibusdam meatibus, in templo relictis, quibus coniuncta alia quædam caua arcana adyta, per quæ simulacrorum caua subirent, & inde ea quæ eis vilâ fuissent responsa darent, vt narrat Nicephorus, Idem lib. 11. c. 26. Simile quippiam apud Danielem, c. fin. de Belo idolo & eius sacerdotibus narratur. ¶ Dehinc permittit Deus, ea quæ isti pseudomantes dicunt euenire, vt tentet suos palamque fiat verum diligant eum, an non ex toto corde, & ex tota anima. Deutero. 10. ¶ Verum quidem quod est, per se, amplectendum est: sed non omne, quod dicitur ab hominibus, quorum natura est vt sint mendaces, Esaias, c. 9. perpetuo recipiendum vt verum tale est, etsi verum esse possit, quia dubium est nunc tale: & quia peccatur in modo inquirendi verum, & ab iis etiam a quibus non solet haberi, & per media quæ Deo displicent, nefas est verum petere. Et norunt quidem demones quæ vera sunt, & facta, aliquando & aliqua futura, nec ea scire malum est: verum ab illis scientiam exquirere, hos consulere, non solum temerarium, impium, sed & vltra indignatione Dei & damnatione æterna dignum. Dominum enim Deum solum adorare debemus, vt Deum; demonem, vt hostem, & æternæ caliginis principem, malorum omnium fontem, abominari, Mat. 4. Exo. 23. ¶ Quomodo autem vera enuntiant, & multa possunt mirabilia demones, paucis D. Augustinus explicat, lib. de naturalib. demon. cuius verba referuntur a Gratiano, in c. sciendum, c. si. 26. q. 4. quia sensu & acumine ingenii polleant, & celeritate motus alibi gesta, antequam nobis sint nota propter locorum longam intercapedinem, cognita habent, & ita prænuntiant. Experimentaque rerum propter diurnitatem temporis ex quo sunt, præualent. Prænuntiant quoque quæ ipsi facturi sunt, potestate a Deo accepta: quæve peruolare facturis sese posse arbitrantur. ¶ Interdum futura pendencia naturalibus signis arte prædicunt. D. Basilius, in ser. in illa verba, ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος. Cōstanter quoque tæret, demones admittibilia docuisse Ethnicos, quæ expiati & furati essent a prophetis Dei: additque, καλέσθαι δὲ διαβολῶν, ἡγῆται τὰ ἡμέτερά, ἡγορεῖται δὲ τὸν εὐαγγέλιον ἡμῶν, id est, Fur namque est Diabolus, & nostra nuntians per suos hypophetas, id est, per suos vates, aliunde accipientis. Coguntur & tæpe Deum demones consulti ab improbis, in cōsulentium perniciem & pœnam atque confusionem vera dicere, vt in exemplo videre possumus Balaam, Numer. ca. 22. 23, 24. Saulis & Pythonissæ, 1. Reg. c. 28. ¶ Itaque nec probi Christiani, etiam vera & bona & sancta, a tali impostore Pythonico audire voluunt: exemplo Domini nostri Iesu Christi, qui demonia confidentia publice eius diuinitatem silere iussit, nec sinebat ea loqui, Mat. 8. Luc. 8. Mar. 5. Etenim inimici etiam oscula, & verba vera & benigna, semper dolosa putanda sunt, & proditoria, si cautum nobis esse velimus. Nec potest veritas per os immandum & abominandum prolata, sine aliqua spurcicia & pollutione prodire: non secus quam aqua limpida, fæces & tetrum odorem contrahit, si per canales alueosque immundos & foetidos fluat. Et ventrilorum quam vera dicentem D. Paulus iussit silere, Actuum. 16.

¶ Possunt etiam demones oculos hominum perstringere, & mentem turbare, vt quæ non sint esse persuadent, & falso obumbrant. Sicque innuit Horatius, lib. 2. epist. epist. 1. ad Augustinum. Ille per extentum sinem mihi posse videtur. Ire postea meum qui peritus inanis angit, Irritat, multæque falsis terroribus implet. Vt magis, & modo me Thebis, modo ponit Aithiæ.

De Artibus magicis mirabilium & scelerum effectricibus. Cap. 9.

- 1 Magia mirabilium & scelerum effectrix num sit. Et an lamia & sortitaria sint, 2. 3. Et seq.
- 2 Maleficiatus quomodo dignoscatur a frigido natura. Etium si parari ideo debeat ab vxore, & 4.
- 3 Maleficiati ne coire possint, 6. & 7.
- 4 Theauri malis artibus deteguntur.
- 5 Maleficiatum maleficiis dissoluantur.
- 6 Excoitationes quedam.
- 7 Balaam magus. Incantationes nocent rebus & animalibus. Et 11.
- 8 Magos & magos de terra tolli iussit Deus.

